

Abstract Masterthesis

“You're two wonderful people who happened to fall in love and happened to have a pigmentation problem.”: De receptie van Amerikaanse racisme-gerelateerde films in de Belgische pers (1945-1968).

Deze masterthesis heeft zich gefocust op de Belgische receptie van Amerikaanse racisme-gerelateerde films, verschenen tussen 1945 en 1968. Dergelijke *racial message movies* vormden daarin films die zich toededen op een evoluerende Afro-Amerikaanse representatie met een uitgesproken antiracistische boodschap. Deze films overspoelden als onderdeel van een bredere Amerikanisering de Belgische filmmarkt op een moment dat in Europa het geloof heerste dat racisme in navolging van de Tweede Wereldoorlog voorgoed verdwenen was. Dit onderzoek heeft daarin de constructie van het “post-rationale” Europa in vraag gesteld door middel van een inhoudelijke en discursive analyse van Belgische filmrecensies van *racial message movies*. Het heeft daarin onderzocht hoezeer in de Belgische pers vergelijkingen werden gemaakt met de eigen raciale problematiek in de koloniale gebieden. Door deze benadering heeft het bijgedragen tot een ruimer begrip van imperiale geschiedschrijving door gelijkvormige constellaties te bundelen onder de noemer “imperiale formaties”. Hierdoor kan er een vergelijking gemaakt worden tussen de binnenlandse politiek van de Verenigde Staten en de koloniale politiek van België. Beide hanteerden namelijk een op “ras” gebaseerde regelgeving. Dat deze vergelijking geen twee totaal parallele systemen betreft, maakt de vraagstelling niet onnuttig. Het verhult zo welke impliciete noties verbonden zijn aan door “imperiale formaties” gehanteerde raciale “waarheidsregimes” en welke elementen veranderlijk zijn en biedt breder inzicht in de *selfing* en *othering* die tussen “imperiale formaties” onderling van kracht zijn. In de Belgische receptie van *racial message movies* werden deze films veelvuldig gekaderd in de raciale problematiek van de Verenigde Staten, waartegenover een Europese positieve zelf-representatie stond. Hierin heerste een koloniale afasie, die gestuurd werd door de perceptie dat de configuraties van raciale problematiek in de Verenigde Staten en de Europese koloniale gebieden wezenlijk verschilde. Er werd een idee van twee paden gecreëerd. Enerzijds de Europeanen die een vorm van “gezond” kolonialisme hanteerden. Anderzijds de Verenigde Staten waar er een verkrachting van de mensenrechten heerste, terwijl alle redenen aanwezig waren om iedereen gelijk te behandelen. In hun aanklacht op racisme bleven deze

filmrecensenten echter wel gebruik maken van een geracialiseerde grammatica en herkende ze de blijvende toepassing van stereotypes niet. Recensenten bleven in hun raciale beeldvorming gebruikmaken van strikt te omlijnen raciale identiteiten en hanteerden voortdurend het begrip “ras” als een reële formatie.